

פרשת שלח תש"ף

לפרסם שבחה של ארץ ישראל

טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד

חשק וחמדה לארץ

כותב רבי יוסף קארו זצוק"ל כי כוונת משה רבנו בשילוח המרגלים הייתה שהם יחזרו ויספרו בשבח ארץ ישראל ומעלותיה, ואז יעוררו בלבבות של ישראל תשוקה וחמדה וכסיפה לארץ ישראל, עד שיבער בלב האדם הישראלי חשק וחמדה עזה להיכנס לארץ בעת היותר מוקדמת. ועל ידי אש התשוקה הזאת לארץ ישראל יהיו כדאיים לירש את הארץ למרות מה שחטאו בחטא העגל, אף שמצד עצמם לא היו כדאיים לזה (עיין מגיד מישרים שלח).

פארפאגאנדה לארץ ישראל

כתב על זה הרב הקדוש יששכר שלמה טייכטל זצוק"ל הי"ד בספרו "אם הבנים שמחה" (פרק ג' סג), כי כמו שהמרגלים עשו פארפאגאנדה והסתובבו מאוהל לאוהל לספר ולשכנע נגד ארץ ישראל, כך אנו צריכים להסתובב מבית לבית לספר ולשכנע בעד אהבת הארץ כי באמת טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד (במדבר יד ז).

"והנה, כמו לגבי תיקון ליל שבעות, שהתיקון הוא שאנו משלימים עתה מה שהיינו צריכים לעשות אז - להיות נייעורים כל הלילה וכו'. כמו כן בתיקון הקלקול של המרגלים ושל כל הדור ההוא, שגרמו לנו חוב רע כל כך, שעלינו לפרוע אותו עד היום הזה - עלינו להשלים את מה שחסרו אז, ובתשלום החסרון ישולם החוב, ויקרע השטר חוב מעלינו. ואז נזכה בעזר השם לישועה הגדולה והנפלאה שעני כל ישראל מצפין לה בכליון עינים כל כך".

והנה המרגלים סיפרו את חסרונות ארץ ישראל בשביל נגיעת עצמם. "ועוררו שנהא ומיאוס בלב האומה לארץ ישראל באמצעים שונים ובפעולה רבה, נמצא, דאם אנו רוצים לתקן זאת, מוכרחים אנו להשלים עתה מה שהם חסרו אז, היינו לעשות פעלים לעורר אהבה וחמדה בלבבות עם בני ישראל בכל מקומות מושבותיהם, להיותם חושקים וחומדים לארץ חמדה של אבותינו, ואש תקוד בקרבם לבוא ולירש את הארץ הקדושה, ויחמדו אליה יותר מכל חמדה שבעולם. זה יהיה התיקון השלם לקלקול הרב הנ"ל, ובזה יפרע החוב הישן שעשינו אז, מראש היותינו לעם, המעמיס עלינו כל כך עד היום הזה בצרות וחבלות שונות ותכופות, עד שכמעט אבדנו וגווענו ותמנו לגווע, ח"ו. ובעשותינו תיקון

2

הנ"ל, יופסק החוב, ויקרע השטר חוב מעלינו, ויום הישועה בוא יבוא לנו בהפלאה גדולה ובמעלה יתירה, וזה היום שקוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו בב"א".

שיעור בתעמולה

מגיפת הקורונה פגעה קשות בתושבי חו"ל, ואנשים רבים שוקלים לעלות לארץ ישראל, במיוחד אחרי הפרעות הקשות בארה"ב ובמקומות אחרים שפורעים, בזזים ושורפים חנויות ומכוניות. חייבים לספר את שבחה של הארץ כיוון שיש לצערנו אנשים שבודים מליבם, כמו המרגלים, חסרונות שקיימים כביכול בארץ ישראל. כל השיעור הזה יהיה שבחה של הארץ הקדושה ומעלתה, וכל אחד ישתדל לשלוח את השיעור הזה לחבריו ולבני משפחתו שבחו"ל שידעו מעלת הארץ.

היש בה עץ – אם יש בהם אדם כשר

כי האדם עץ השדה

על הפסוק הנאמר בפרשת שלח לך "וַיִּמַּה הָאָרֶץ הַשְּׂמֵנָה הוּא אִם רָזָה הֲיֵשׁ בָּהּ עֵץ אִם אֵין וְהִתְחַזְּקֶתֶם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרֵי הָאָרֶץ וְהִיְמִים יְמֵי בְּכֹרֵי עֲנָבִים" (במדבר יג כ) אומר רש"י בשם במדרש "אם יש בהם אדם כשר שיגין עליהם בזכותו". ואיך ידעו אם יש שם אדם כשר? את יש עצים - משמע האנשים כשרים, שכך אומרת התורה על החוטאים שאינם כשרים, "ושממו עליה אויבכם".

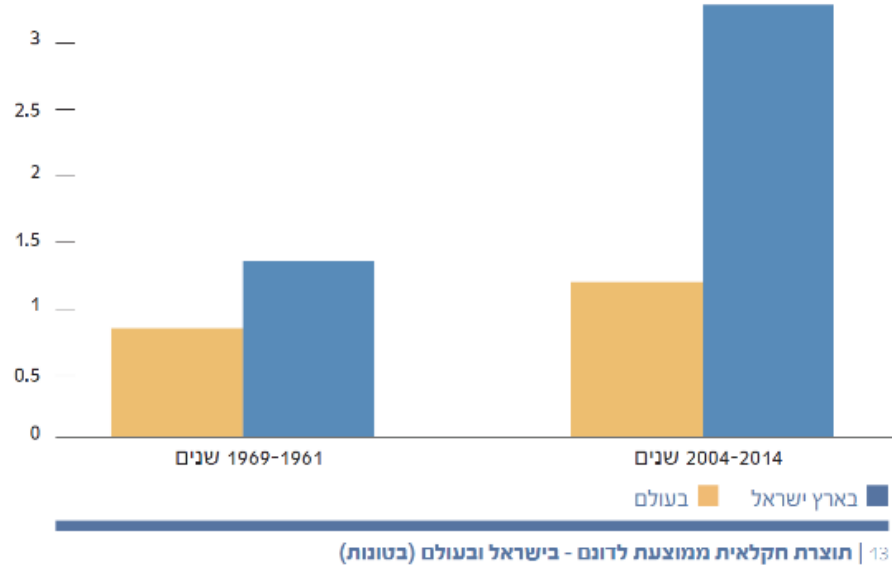
כל מי שדר בארץ ישראל נקרא צדיק

כשאנו חואים בימינו את ארץ ישראל יוצאת מגדרה להאיר פנים לעם ישראל ונותנת לנו את פריה בעין יפה מאוד, אנו מבינים שיושבי הארץ כשרים הם. ואם תאמר בארץ ישראל יש חוטאים, אתה טועה. כך כתב המקובל האלוקי רבי אברהם אזולאי בעל החסד לאברהם: "ודע שכל מי שדר בארץ ישראל נקרא צדיק, גם שאינם צדיקים כפי הנראה, שאם לא היה צדיק היה מקיא אותו הארץ, כדכתיב 'ותקיא הארץ את יושביה', וכיון שאינה מקיאה אותו - בודאי נקרא צדיק, אף על פי שהוא נראה בחזקת רשע. ודע כי הדר בארץ ישראל והולך לדור במצרים אותה העבירה היא גורמת ששר של רה"ב שימשול עליו, וכל מי שקבל עליו לדור בארץ ישראל כל ימיו ולא לרדת לדור במצרים חשוב עליו כאלו נזהר כל ימיו שהמליכו ביחודו של מקום" (חסד לאברהם, מעין ג נהר יג). וכן כתב הרבי מחב"ד על דורנו "וכבר עשו תשובה".

תבואת הארץ – פי שלושה מהממוצע העולמי

בשנת תשמ"ד נפגשו הרבי מחב"ד עם מו"ר אבא זצוק"ל ומרן הרה"ג אברהם שפירא זצוק"ל. בשיחה הזכיר הרבי זצוק"ל כי בימינו מתקיימת הגמרא שאומרת: אין לך קץ מגולה מזה, שארץ ישראל נותנת פריה בעין יפה.

על פי ארגון המזון העולמי FAO, התנובה של מדינת ישראל היא כמעט פי שלושה מהממוצע בעולם. וזה חידוש שלא היה בשנים קדמוניות. שלפני 150 שנה הארץ הייתה שוממה. "לא תזרע ולא תצמיח ולא יעלה בה כל עשב". ולפני 100 שנה התחילה לתת קצת את פריה. ולפני 50 שנה הייתה קצת יותר מהממוצע בעולם, וכעת כמעט פי שלושה.

על השפע הזה התנבא יחזקאל לפני 2500 שנה: "וְקָרָאתִי אֶל הַדָּגָן וְהַרְבֵּיתִי אֹתוֹ" (יחזקאל ל"ו), ואמר שהוא סימן לטהרתם של ישראל. "כֹּה אָמַר אֲ-דְנִי אֱלֹקִים בְּיוֹם טְהָרִי אֶתְכֶם מִכָּל עֲוֹנוֹתֵיכֶם וְהוֹשַׁבְתִּי אֶת הָעָרִים וְנִבְנוּ הַחֲרֻבוֹת: וְהָאָרֶץ הַנְּשֻׁמָּה תִעֲבֹד תַּחַת אֲשֶׁר הִיְתָה שְׁמָמָה לְעֵינַי כָּל עוֹבְרִי".

ארץ החיים, לא אוכלת יושביה

תיקון אמיתי לחטא המרגלים

וצריך לעשות עוד תיקון לחטא המרגלים שאמרו כי ארץ ישראל אוכלת יושביה. והנביא יחזקאל מתנבא כי יתוקנו דבריהם: "כֹּה אָמַר אֲ-דְנִי אֱלֹקִים יְעַן אֲמַרְיִם לְכֶם אֲכַלְתֶּם אָדָם אֶת וּמִשְׁפָּלַת גֹּיִיךָ הָיִיתָ: לֶכֶן אָדָם לֹא תֹאכְלִי עוֹד וְגֹיִיךָ לֹא תִשְׁכְּלִי עוֹד נְאֻם אֲ-דְנִי אֱלֹקִים" (יחזקאל לו). ובמקום זאת היא תיקרא "ארצות החיים".

אובמה מסנגר על ישראל

כשם שבלעם סיפר את שבחו של עם ישראל, כך בדורנו סיפר הנשיא האמריקני לשעבר ברק אובמה על מעלת ארץ ישראל וכתב כי אנשים יורים באנשים, שודדים וחצחים בארה"ב פי 33 מאשר במדינת ישראל. מסתבר שלמרות מעשי הטרור החוזרים ונשנים מצד האוכלוסייה הפלסטינית, יותר בטוח בארץ ישראל. אובמה הסתמך על נתוני מחקר של הבנק העולמי שלפניכם.

נושא	יחס - ארה"ב	ישראל	ארה"ב
מקרי רצח שביצעו נערים למיליון	פי 14 יותר מישראל	במקום ה-61	במקום ה-16
פשע עם אקדח (לכל 100 תושבים)	פי 12 יותר מישראל	במקום ה-78	במקום הראשון
תקיפות חמורות	פי 6 יותר מישראל	במקום ה-3	במקום הראשון
אסירות < נשים	פי 5 יותר מישראל	במקום ה-120	במקום ה-9
אסירים < לנפש	פי 4 יותר מישראל	במקום ה-46	במקום הראשון
אסירים לכל 1000	פי 4 יותר מישראל	במקום ה-52	במקום השני
סמים - שימוש בקנאביס לכל החיים	פי 4 יותר מישראל	במקום ה-3	מדורג במקום הראשון
שוד	פי 4 יותר מישראל	במקום ה-40	במקום ה-10
פשעים אלימים	פי 3 יותר מישראל	במקום ה-75	במקום ה-10
אונס	פי 2.5 יותר מישראל		במקום ה-4
תפיסת תרופות לא חוקיות	פי 2 יותר מישראל	במקום ה-75	במקום ה-19
דרגות פשע	פי 2 יותר מישראל	במקום ה-75	במקום ה-30
פחד מפשע < דאגות להישדד או לשדוד	פי 2 יותר מישראל	במקום ה-82	במקום ה-47
רצח למיליון אנשים	פי 2 יותר מישראל	במקום ה-9	במקום ה-43
שיעור רצח בכוונה	פי 2 יותר מישראל	במקום ה-35	במקום ה-7
סמים - שימוש באופיום	יותר מישראל 90%	11	במקום ה-3
פחד מפשע < דאגות לתקיפה	יותר מישראל 77%	81	במקום ה-43
פחד מפשע < דאגות בגניבת מכוניות	יותר מישראל 58%	73	במקום ה-45
פחד מפשע < דאגות להיעלב	יותר מישראל 33%	60	במקום ה-33
פחד מפשע < דאגות - הוצאה מהבית	יותר מישראל 30%	63	במקום ה-39
אסירים < עצורים לפני משפט	יותר מישראל 29%	120	במקום ה-106

נתוני הבנק העולמי, עדכון אחרון 2017

תוחלת חיים ראשונה בעולם

כל זאת מלבד תוחלת החיים בישראל שהיא ראשונה בעולם. ואע"פ שעל פי נתוני ה-OECD, ישראל היא רק מקום שישי בעולם מתוך 193 מדינות, צריך לזכור כי הנתון של ה-OECD מחשיב גם את 20% התושבים הערבים שלהם תוחלת חיים קטנה יותר. אם מחשבים תוחלת חיים ליהודים בארץ ישראל בלבד, היא במקום הראשון בעולם. לקיים מה שנאמר: "למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ" כפשוטו ממש.

המבי"ט – לארץ

ב"פתחי תשובה" (אה"ז עה ס"ק ו) הביא תשובה מבעל "מעיל צדקה" (כ"ו) שנשאל על "שלשה חברים שרצו ליסע לארץ ישראל. והבית דין שבעירם חוצים לעכב על ידם שלא ליסע עם בנים הקטנים מחשש סכנה. ושאלו האנשים ההמה אם ימנעו מנסיעה זו או לא. ואם יחושו לגזירת בית דין בזה". והשיב על כך שסכנת דרכים משתנה לפי הזמן. והכלל בזה, כל הסוחרים לא מנעים מלנסוע – לא נקרא סכנה (המבי"ט ח"ב סי' ר"ו). והבית דין שפסק אחרת - טועה. ו"כשם שאין לחוש בזה לכיבוד אב ואם החמור. שזו מצווה מהתורה ולא יכולים ההורים למנוע מהבנים לקיים מצווה מהתורה" כך לא יכול בית דין למנוע מהם לעלות (שו"ת מבי"ט חלק א סימן קלט).

לפי הכלל הזה, אין שום חשש במגורים בארץ ישראל. שהרי בשנת 2018 ביקרו בירושלים 4.8 מיליון תיירים. צמיחה של 32 אחוזים מהשנים 2016-2017, וצמיחה של 37.5 אחוזים לשנת 2018. ואם תיירים יכולים לעלות בלי חשש - ישראל שמצווים על לעלות לארץ על אחת כמה וכמה.

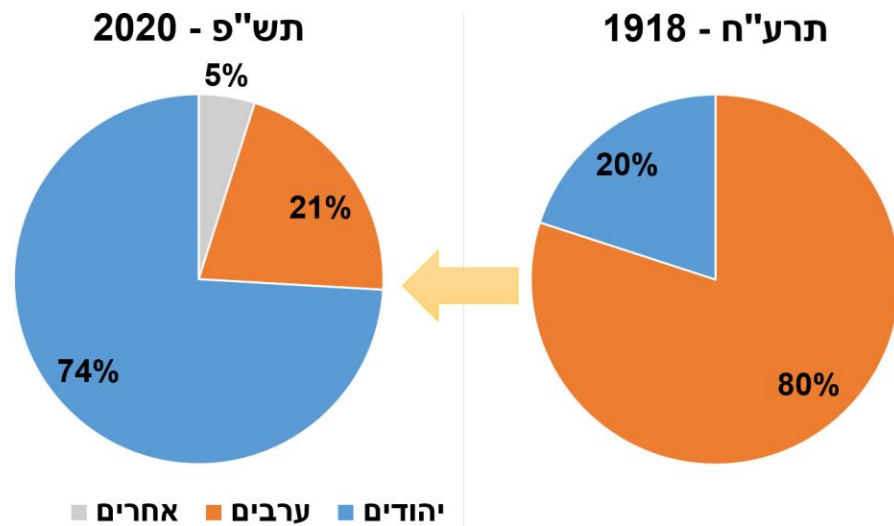
מעט מעט אנרשנו מפניך

ורדפו מכם חמשה מאה

המרגלים פחדו מהענקים ואמרו: איך נוכל להוריש אותם? כנגד זה מצוה משה רבנו ואומר: "פי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל להורישם: לא תירא מהם זכר תזכר את אשר עשה ה' אלהיך לפרעה ולכל מצרים: המסת הגדלת אשר ראו עיניך והאתת והמפתים והיד החזקה והזרע הנטויה אשר הוצאך ה' אלהיך פן יעשה ה' אלהיך לכל העמים אשר אתה ירא מפניהם" (דברים ז). זכינו וראינו בארץ ישראל ניסים גלויים, גם במלחמת העצמאות, גם בששת הימים, ואפילו ביום כיפור. המצרים והסורים התחננו בפני הרוסים שילחצו על ישראל שתסיר את האיום מעל דמשק וקהיר. התקיים בנו "ורדפתם את איביכם ונפלו לפניכם לחרב: ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ורדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב" (ויקרא כו).

ונשל ה' אלקיך את הגוים האל מפניך

ובכן, לא רק במלחמות האויבים בורחים אלא גם בעיתות שלום. לפי נתוני המינהל האזרחי של יהודה ושומרון, בשנים 1994-2007 עזבו 321,239 פלסטינים, וכך כל שנה בממוצע עוזבים בין 20,000 ל-30,000 ערבים לאירופה ולאמריקה. מפנים את הארץ לטובת עם ישראל שיושב בינתיים בתפוצות. מרצועת עזה בורחים כל שנה כ-50,000 ערבים. לקיים מה שנאמר: "ונשל ה' אלקיך את הגוים האל מפניך מעט מעט לא תוכל פלתם מהר פן תרבה עליך חטת השדה". כמה שיעלו יותר עולים, כן ירדו יותר ערבים מהארץ.

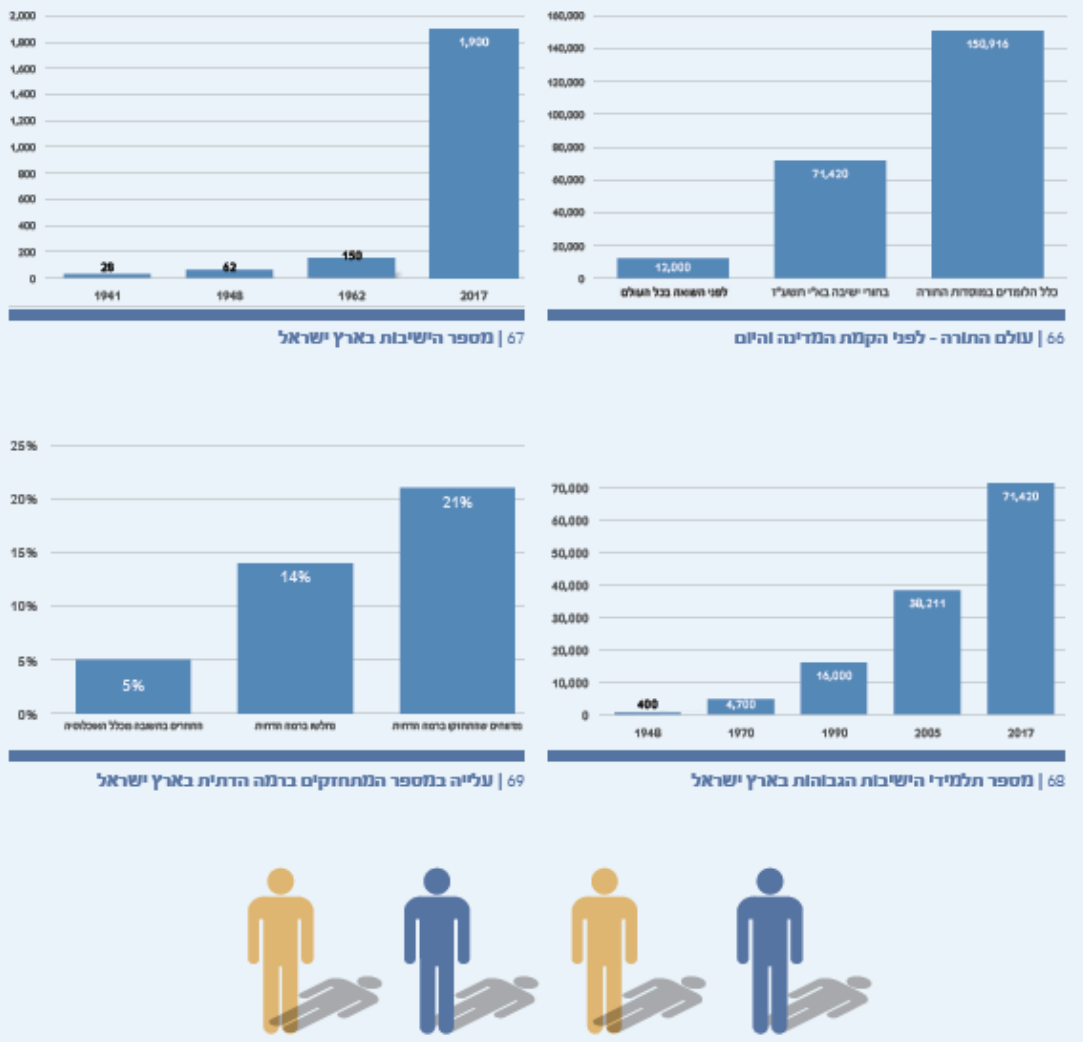
המצב הרוחני בארץ ישראל פי כמה מחו"ל

מונעים עלייה מחשש לירידה

הרב טייכטל הי"ד כותב בספרו "אם הבנים שמחה" (פרק שני / טו) כי המרגלים באו בטענה שיפסידו את המדרגה הרוחנית שרכשו במדבר ועל כן לא רצו לעלות לארץ ישראל. "על כן בקשו שלא ליכנס לארץ ישראל, כי אם להיות נשאר במדבר ללמוד תורה מפי משה רבנו ע"ה, שלא נתנה תורה אלא לאוכלי המן". גם בדורנו יש חוששים שמא הילדים יתקלקלו בארץ ישראל בחינוך לא תורני. וזו טעות שאין כמותה.

אין תורה כתורת ארץ ישראל

במדינת ישראל כל אחד יכול לשלוח לחינוך ממלכתי דתי שהוא כ-20% ממערכת החינוך, ואפשר לשלוח גם לחינוך חרדי שגם הוא כ-20% ממערכת החינוך. והחינוך הדתי והחרדי רק הולך ועולה. מלבד זאת בשנת תשע"ט היו 159,442 בחורי ישיבות ואברכי כוללים. מ"איגוד מנהלי הישיבות" מוסרים כי בכ-1,200 כוללים הפזורים ברחבי הארץ שוקדים על תלמודם 85,338 אברכים. עלייה של כ-600 אברכים לעומת נתוני אשתקד. 36,620 תלמידים לומדים ב-330 ישיבות קטנות ברחבי הארץ. 37,484 תלמידים לומדים ב-387 ישיבות גדולות ברחבי הארץ. 72 ישיבות ההסדר ועוד ועוד.

אין חכמה כחכמת ארץ ישראל

כדאי לעלות לארץ ישראל גם בגלל החכמה. לפי מספר פרסי נובל שזכתה בהם מדינת ישראל, מתקיים בנו "אוויר ארץ ישראל מחכים". מדינת ישראל היא מספר 1 בעולם בזוכי פרס נובל לפי כמות תושבים. החכמה הזאת מחכה לעם ישראל שיבוא לארץ ישראל ויתחכם יותר ויותר ממה שהוא בגלות. אל תמנעו את החכמה הזאת מילדיכם.

השואה השקטה

התבוללות בארצות הברית

את ההתבוללות מכנים "שואה שקטה". עד שנת 1970 רק 17% מהיהודים בארצות הברית נישאו בנישואי תערובת, בשנת 1980 המספר כבר זינק ל-40%, כיום הוא עומד על 58%.

מתוך 58% יהודים שנשואים לגויים, רק 20% יעניקו לילדיהם חינוך יהודי כלשהו. לא פלא שרק 35% מיהודי ארה"ב ביקרו בישראל. שמא יאמר אדם: אני לא רפורמי וילדי בטוחים. ובכן, 25% מהאורתודוקסים הפכו לקונסרבטיבים. 30% מהקונסרבטיבים הפכו לרפורמים. 28% מרפורמים הפך לחסרי זהות.

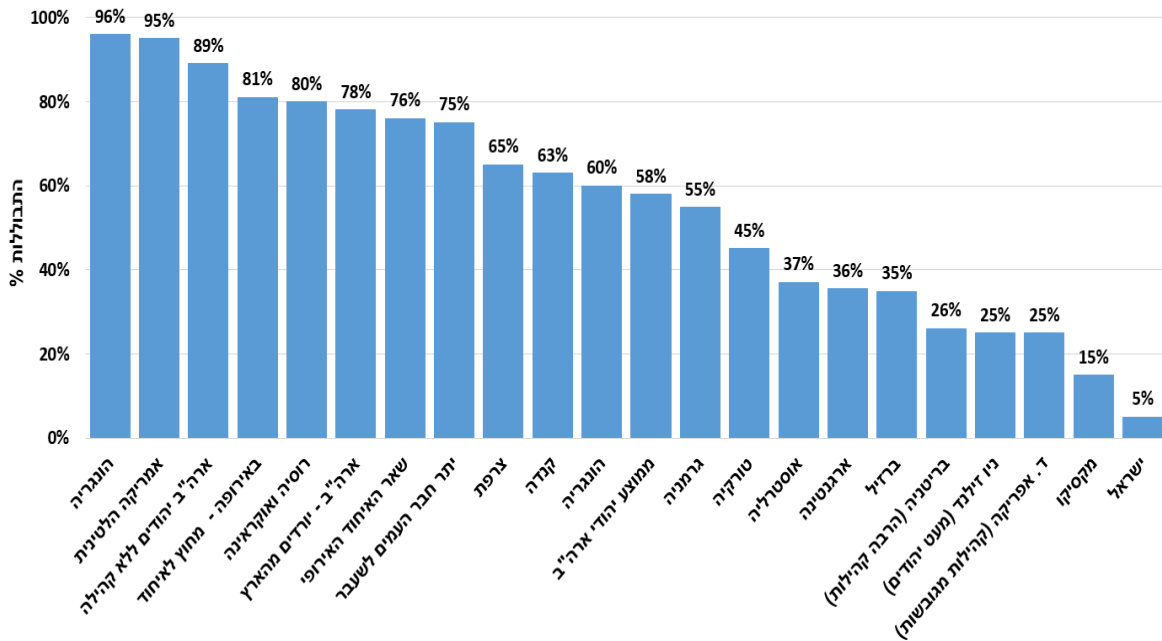
התבוללות בארץ ישראל

אחוז ההתבוללות של יהודים במדינת ישראל הוא 5% לעומת 58% בגלות. המתבוללים בארץ ישראל נישאים לרוב לאנשים שמגדירים את עצמם כישראלים, כשהאב יהודי והאם אינה יהודייה, וגם המשפחות המערבות הללו מעניקות זהות יהודית לילדיהן.

"67% מהיהודים בארה"ב לא מזוהים עם קהילה כלשהיא"

דו"ח POW

שיעור נישואי תערובת – יהודים בכל העולם (%)

שיעור נישואי התערובת לפי מדינה. לשנת 2018 על פי המכון למדיניות העם היהודי

על פי הנתונים הללו אסור לשום יהודי להישאר במדינה בחו"ל, יחוס כל אחד על חיי ילדיו ונכדיו ויברח כל עוד רוחו בו מארצות העמים. שלא יתקיים בצאצאיו "ויתערבו בגויים וילמדו ממעשיהם" חלילה, ולא יתקיים בהם "ואבדתם בגויים ואכלה אתכם ארץ אויביכם".

יפתח ה' לך את אוצרו הטוב

נימאסו בארץ חמדה

כשהושע וכלב בן יפונה אומרים לבני ישראל "טובה הארץ מאד מאד", התגובה היא: "ויאמרו כל העדה לרגום אתם באבנים". דוד המלך הסביר את חטא המרגלים בכך שלא האמינו כי ארץ ישראל היא חמדה טובה ורחבה. "וימאסו בארץ חמדה לא האמינו לדבר" (תהילים קו כד). "לפי שכל עצמם להוציא דבה נתכוונו כשם שפריה משונה כך עמה משונה" (רש"י על במדבר יג כג).

לפני שנתיים פגשתי קבוצת צעירים ממקסיקו שלמדו בארץ ישראל ושאלתי אותם למה הם חוזרים למקסיקו, והם השיבו לי: בשביל הפרנסה. אמרתי להם שיש פרנסה בארץ ישראל, ותשובתם הייתה:

אין פה פרנסה. הנה, ישראלים רבים מסתובבים בבתי כנסת במקסיקו ומבקשים תרומות לשיבות ולארגוני גמ"ח ומספרים כמה המצב בארץ ישראל קשה.

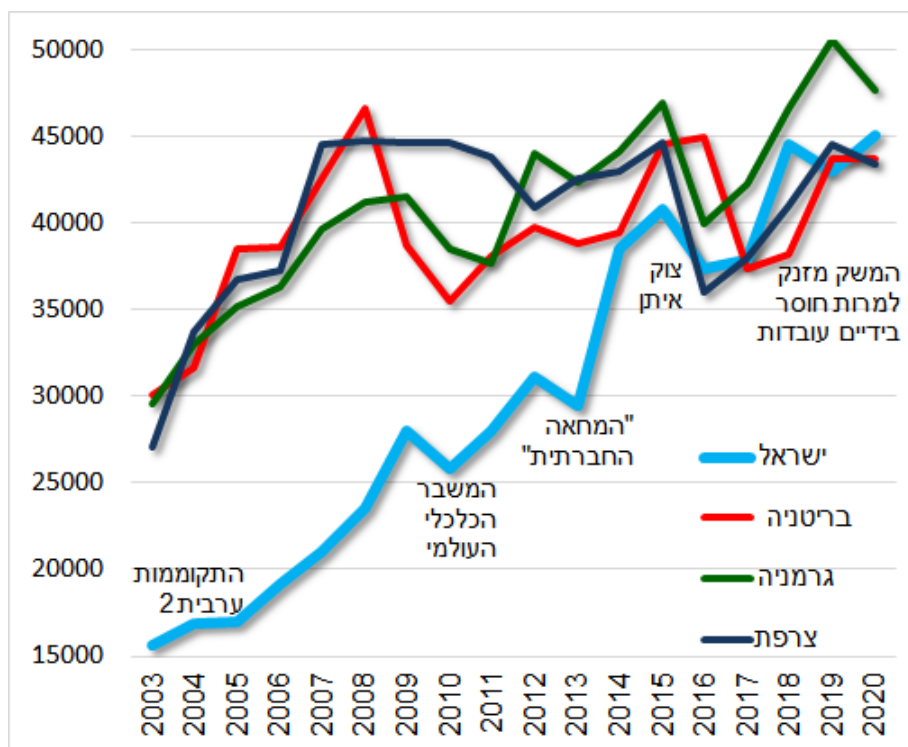
הייתי צריך באותה שעה לקרוע את בגדי, כי האמת היא ההפך הגמור. התל"ג של מקסיקו בשנת 2018 היה 19,340 דולר, שזה פחות מחצי התל"ג של מדינת ישראל באותה שנה, 39,940 דולר. מאז עלה התל"ג של מדינת ישראל וכולם צופים לה רק צמיחה כלכלית.

וְהַלֹּוֹיֹת גֹּוִים רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוָה

הנביא אומר כי **מי שרוצה להיות עשיר שיבוא לארץ ישראל**: "פִּתַח ה' לְךָ אֶת אוֹצְרוֹ הַטוֹב אֶת הַשָּׁמַיִם לַתֵּת מִטֵּר אֲרָצְךָ בְּעֵתוֹ וּלְבַרְךָ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְדֶךָ וְהַלֹּוִיֹת גֹּוִים רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוָה" (דברים כ"ח, י"ב). בפברואר 2019 פרסם העיתון "בלומברג" מאמר המשבח את הכלכלה הישראלית. האינפלציה זניחה בשיעור 1.57%, האבטלה ירדה ל- 3.7%. הצמיחה המצטברת הייתה 69%, היציבות הכלכלית של ישראל היא מספר 3 בעולם.

בַּנֶּס כְּלָכְלִי

בהשוואה למדינות אחרות עולה כי בישראל צמח התל"ג משנת 1950 לשנת 2015 ב-2,400%, בעיראק צמח התוצר לנפש באותה תקופה ב-800%, במצרים ב-640%, בירדן ב-490%, בלבנון ב-340%. גם מול ארה"ב - ישראל בצמיחה הרבה יותר גדולה. מדובר בנס כלכלי שלא קרה בשום אומה בעולם.

שימו לב לזינוק של ישראל.

מצוות עשה מהתורה בכל רגע

וירשתם אותה וישבתם בה

אין שום תירוץ לשבת בחו"ל. להפך, מצוות יישוב הארץ שקולה כנגד כל המצוות, והאדם מקיים אותה בכל עת, גם כשהוא ישן. מרן הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל היה אומר כי המצווה הראשונה של ילד בר מצווה היא ישיבת ארץ ישראל, כי בכל רגע שאדם נמצא בארץ ישראל הוא מקיים מצוות עשה מהתורה. כך כתב הרמב"ן כי ישיבת ארץ ישראל היא "מצוות עשה לדורות, מתחייב כל אחד ממנו, ואפילו בזמן גלות". כך פסקו גדולי הפוסקים הרי"ף והרמב"ם, הטור והשו"ע, "וכן מבואר מכל הפוסקים ראשונים ואחרונים" (פ"ת אה"ע עה ס"ק ו).

עלייה דוחה שבת

הריב"ש (קא) נשאל האם מותר לעלות בערב שבת על ספינה שידוע כי תשוט גם בשבת, כך שהנוסע יחלל שבת בעל כורחו. האם מוטב שיחכה יומיים ויעלה לארץ ישראל ביום ראשון? ענה הריב"ש כי לא מתעכבים. זו מצווה לעלות לארץ ישראל. כך ציוו חכמים: "לעולם ידור אדם בארץ ישראל אפילו בעיר שרובה עובדי כוכבים, ואל ידור בחוצה לארץ ואפילו בעיר שרובה ישראל, שכל הדר בארץ ישראל –

דומה כמי שיש לו אלוה, וכל הדר בחוצה לארץ – דומה כמי שאין לו אלוה, שנאמר: 'לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלקים'" (כתובות קי ע"ב). כן אמרו: כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל – מובטח לו שהוא בן העולם הבא (כתובות קיא ע"א). הרי זה דבר מצווה, לא יחכה ליום ראשון ויפליג גם בערב שבת (שבת יט ע"א) אע"פ שייאלץ לחלל שבת בניסיעה.

מצוות קניית בית בארץ ישראל

בענין מצוות קניית דירה בארץ ישראל, מן הרב מרדכי אליהו זצוק"ל היה מזכיר את דברי האבן-עזרא שכתב: **"מעלה גדולה יש לארץ ישראל. ומי שיש לו בה חלק, חשוב הוא כחלק עולם הבא"** (בראשית ל"ג י"ט. והביאום הרמב"ן, רבינו בחיי וכפתור ופרח י). לכן התיירו לקנות בשבת אדמה או בית מנוכרי בארץ ישראל, ואומרים לנוכרי לכתוב ברישום מקרקעין בשבת עצמה. כיוון שגאולת הקרקעות היא חלק ממצוות יישוב הארץ של האדם עצמו. "והיא גם תועלת לכלל ישראל, שלא תשתקע ארץ קדושה ביד טמאים" (ריב"ש שם).

י"ג מידות לעלייה לארץ

על כן בכל תפילת שחרית אנחנו מתחננים ומבקשים 13 פעמים לעלות ולגור בארץ ישראל. אחרי העקידה מתפללים שיתקיים בנו "ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך. ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלקיך שמה: אם יהיה נדחך בקצה השמים. משם יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחה: והביאך ה' אלקיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה. והיטבך והרבך מאבותיך".

ב"לעולם יהא אדם" אנו מבקשים: "קבץ נפוצות קניך מארבע כנפות הארץ" ואחר כך "אבינו שבשמים חיי וקיים עשה עמנו חסד בעבור כבוד שמך הגדול הגבור והנורא שנקרא עלינו וקיים לנו ה' אלקינו את הדבר שהבטחתנו על ידי צפניה חוזק כאמור בעת ההיא אביא אתכם ובעת קבצי אתכם. פי אתן אתכם לשם ולתהלה בכל עמי הארץ בשובי את שבותיכם לעיניכם אמר ה'".

כן אומרים ב"הודו": "הושיענו אלקי ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים", ולפני "ה' מלך" בשינוי קטן: "הושיענו ה' אלקינו וקבצנו מן הגוים". בפסוקי דזמרא אומרים: "בונה ירושלים ה' נדחי ישראל וכנס". בברכת אהבת עולם: "ושבור עול הגוים מעל צוארנו והולכנו מהרה קוממיות לארצנו". בקריאת שמע: "למען ירבו ימכם ומי בניכם על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיכם לתת להם. כימי השמים על הארץ". בתפילת י"ח: "תקע בשופר גדול לחרותנו. ושא נס לקבץ גליתינו. וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ לארצנו". במודים דרבנן: "ותאסף גליתינו לחצרות קדשך".

בתחנן של שני וחמישי שלוש פעמים לפחות: "ותשיב שבות אהלי תם. פתחיו ראה פי שממוי". וכן "הושיענו ה' אלקינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם קדשך. להשתבח בתהלתך" וכן "אבינו אב הרחמן הראנו אות לטובה וקבץ נפוצותינו מארבע כנפות הארץ".

אחרי שיר של יום מסכמים ואמרים: "הושיענו ה' אלקינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך". את התפילות הללו צריכים לומר בעיקר היושבים בחו"ל. אבל גם אנחנו, שזכינו לשבת בארץ ישראל, צריכים לאומן מעומק הלב, בשמחה ובדמעות שליש מדין כל ישראל ערבים זה בזה, וככל שיעלו יותר עולים לארץ ישראל – מהר יותר יבוא המשיח ומהר יותר תבוא הגאולה.

בעזרת ה' נזכה לראות כולנו את הנבואה עין בעין. "ופדונו ה' ישבון וקאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם ששון ושמחה ושיגו ונסו יגון ואנחה" (ישעיה פרק לה י). אמן ואמן.

סיפורים

אין תורה ארץ ישראל

סיפר הרב רפאל יצחק הרקם, ממלבורן שבאוסטרליה: באחד מביקורינו בארץ הקודש, רציתי מאוד ללמוד בישיבה בארץ, אך אבי כבר שילם עבורי על לימודים באוסטרליה. הלכנו לתפילת ותיקין בבית הכנסת של הרב, וכאשר הרב יצא מבית הכנסת, אבי שאל את הרב על לימודים בשבילי בארץ ישראל, שהרי הוא כבר שילם עבור לימודים באוסטרליה. אמר לי הרב: אם כבר שילמת, תסיים את השנה שם ואחר כך תבוא.

כעבור כחצי שנה, בביקור נוסף בארץ, הלכנו שוב להתפלל עם הרב. אחרי התפילה אבי בישר לרב שהלימודים באוסטרליה נגמרו ובאתי ללמוד תורה בארץ. הרב חייך ושמח מאוד וברך אותי: בן פורת יוסף, בן פורת עלי עין.

הרב התאמץ מאוד שיכניס אותי לישיבה טובה בארץ, ודיבר עם ראש ישיבה מסוים שיקבל אותי לישיבה ויחזק אותי בלימודי עברית וגמרא, כי לא ידעתי עברית. ראינו שזה מאוד חשוב לו. הוא גם היה אומר לי פעם אחר פעם: דע לך שיש לך זכות גדולה ללמוד תורה בארץ ישראל, מעלת לימוד התורה בארץ ישראל דווקא היא גדולה מאוד. אתה צריך להיות שמח שאתה פה.

נטיעה בשמיטה

סיפר הרב אלחנן בן נון: ביישוב שילה היה מטע של נקטרינות צמוד לגדר של היישוב, אך מחוץ לגדר. השנה הייתה שנת תש"מ, שנת שמיטה. באישורו של הרב זצ"ל שתלנו את הנקטרינות לא על ידי גוי אלא באמצעות סככה שעמדה מספר ימים, לצורך כך. הכל מדין כיבוש הארץ.

בשנת תשמ"ג, כשהרב כבר היה רב ראשי, בא החקלאי שגידל את המטע, משה מושקוביץ, מהזורעים, והביא לרב טנא פירות של נטע רבעי. הרב שאל: רגע, נטע רבעי יוצא השנה, אם כך, נטעתם אותם בשנת שמיטה.

משה מושקוביץ הזכיר לו את ההוראה של הרב לנטוע בתוך סככה כדי שלא ישתלטו ערבים על הקרקע. כמה דקות אחר כך, כאשר הרבנית נכנסה לחדר סיפר לה הרב את הסיפור ואמר: תסתכלי, אלו פירות של ארץ ישראל שנעשו בקדושה וטהרה. בירך בורא פרי העץ ואכל.

(מתוך "אביהם של ישראל" כרך ט', שבע"ה יראה אור בקרוב)

מבאות

אם אנו רוצים לתקן את חטא המרגלים, מוכרחים אנו להשלים עתה מה שהם חסרו אז, היינו לעשות פעלים לעורר אהבה וחמדה בלבות עם בני ישראל בכל מקומות מושבותיהם, להיותם חושקים וחומדים לארץ חמדה של אבותינו, ואש תקוד בקרבם לבוא ולירש את הארץ הקדושה

"ודע שכל מי שדר בארץ ישראל נקרא צדיק, גם שאינם צדיקים כפי הנראה, שאם לא היה צדיק היה מקיא אותו הארץ, כדכתיב 'ותקיא הארץ את יושביה', וכיון שאינה מקיאה אותו - בודאי נקרא צדיק"

תשובה כהלכה

לְאֹכֵל מִפְרֵיהָ וְלִשְׂבַע מִטוּבָהּ. האם נכון להימנע מלאכול פירות חו"ל מצד הפעולה שלהם על הנפש? יש בהחלט מקום להעדיף מאוד את פירות ארץ ישראל בשל קדושתם וחשיבותם, וכך היה הגר"מ אליהו זצ"ל מורה להעדיף לקנות פירות ארץ ישראל על פירות חו"ל. שכן פירות אלו חביבים במיוחד, שנעשו בהם המצוות התלויות בארץ, ומעורבת בהם קדושת הארץ. והיה אומר: איך יאכל אדם פירות שבעת המינים מאמריקה, מטורקיה, או מסין, ואחר כך יברך ויאמר: "ברוך אתה ה' וכו' על ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה"? וכן פסק שאם יש לפני אדם שני סוגי פירות, אחד של ארץ ישראל ואחד של חו"ל, יקדים לברך על פירות של ארץ ישראל, שיש בהם כאמור מעלה יתירה. לראיה, הביא דברי הב"ח (או"ח סי' ר"ח) שכתב "הלא קדושת הארץ הנשפעת בה מקדושת הארץ העליונה, היא נשפעת גם בפירותיה שיונקים מקדושת השכינה השוכנת בקרב הארץ... ועל כן ניחא שאנו מכניסין בברכה זו 'ונאכל מפריה ונשבוע מטובה'. כי באכילת פירותיה אנו ניזונים מקדושת השכינה ומטהרתה ונשבוע מטובתה". אבל אין בפירות חו"ל חשש טומאה.